N°. [illegible]

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

WOENSDAG 4 MEI.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 3 Mei.

Het schijnt — altijd voor zoover men gevolgtrekkingen kan maken uit de lakonieke taal van den telegraaf — dat het Oostenrijksche leger zich aan de Sesia, een rivier, die in de Po uitloopt, in slagorde stelt. Het heeft Vercelli genomen en bezet dus nu de voornaamste punten van die lijn. De Po scheidt de Oostenrijkers van het Fransch-Sardiniesch leger, welks hoofdkwartier te Alessandria staat. Alvorens het dus tot een slag kan komen, zou een der beide partijen eerst de Po moeten overtrekken.

Parma heeft het voorbeeld van Toskane gevolgd, en, na een omwenteling, zich aan de zijde van Sardinië geschaard. De Hertogin heeft de wijk genomen.

De geweldige toestand, waarin de avontuurlijke politiek van Keizer Napoleon Europa geworpen heeft, maakt het elke mogendheid ten pligt, om zich op alle eventualiteiten voor te bereiden. Een ieder wapent zich in Europa als op den vooravond van een algemeenen oorlog. Engeland, Pruissen, gansch Duitschland zijn in de weer, om hunne legermagt op den voet van oorlog te brengen en marschvaardig te maken. Het is onvermijdelijk. Als Frankrijk, aangevoerd door een Bonaparte, over de Alpen Oostenrijk bespringt, om Italië aan Oostenrijk te ontweldigen, dan is niet slechts de rust van Italië, maar van Europa gestoord. Dan geschiedt er een aanval op de bestaande traktaten, op het Europeesch Statenstelsel, op het Europeesch evenwigt. Gansch Europa is daarbij betrokken; want er is [illegible] en het zelfde belang, dat de heerschzucht [illegible] Bonaparte zich niet ongewroken verheft ten koste van de rust en de veiligheid van alle Europesche mogendheden.

De voorwendsels, waarop de oorlog wordt aangevangen, doen hier weinig af. Het plan, om Italië van de Oostenrijkers te verlossen, kan, als het slaagt, aan Europa veel werk verschaffen. Er zijn meer volken, die zouden verlangen vrijgemaakt te worden, en er meer aanspraak op hebben dan Italië. Neem b. v. de Ieren, neem de Polen. Beide, de Ieren zoowel als de Polen, zijn ieder één volk geweest en als volk volkomen vrij en zelfstandig. Kan dat van Italië gezegd worden, dat nooit één is geweest, en waarschijnlijk nooit één zal worden, en dat sinds eeuwen zeker niet vrij en zelfstandig is geweest.

Daarenboven, indien het al waar is, dat de Duitschers eene [illegible] hand leggen op Italië; wat is die hand zacht [illegible] bij de Russische ketenen, die de Polen [illegible] bij het zedelijk stelsel van uitputting, dat Engeland [illegible] heeft gesteld, om den rijken grond van Ierland te verarmen en te ontvolken? Zoo de mogendheden stilzwijgend toezien bij de zoogenaamde vrijmaking van Italië door Keizer Napoleon, op grond, dat iedere nationaliteit regt heeft om vrij en zelfstandig te zijn; dewijl die groote mogendheden regt en belang hebben te spreken, zal hun stilzwijgen voor eene goedkeuring gelden. Behalve het verbroken evenwigt in Europa, dat juist zoo veel magt en invloed aan Frankrijk zal geven als aan Oostenrijk ontweldigd zal zijn, voegt zich daarbij het nieuw en in de politiek der wereld nooit gekend filantropiesch beginsel der nationaliteitsregten. En onvermijdelijk zal daaruit, na den oorlog in Italië, moeten voortvloeijen een oorlog tegen Engeland, om Ierland te bevrijden; een oorlog tegen Rusland, om Polen te herstellen; een oorlog tegen Pruissen, om het aandeel van Polen, door den Koning van Pruissen in bezit genomen, aan het herstelde Polen toe te voegen; een oorlog tegen Oostenrijk, ten einde aan den Keizer al de volken te ontweldigen, die niet tot den Duitschen stam behooren, als daar zijn de Galliciërs, de Bohemers, de Hongaren, de Dalmaten, de Kroaten, enz. Er is geen eind te voorzien aan den oorlog, die gevoerd wordt op het door de Franschen, ter kwader ure, vooruitgezet, nationaliteitsbeginsel. Het is valsch en daarom vol van bloedige omwentelingen.

Hoe kan men in dezen stand der quæstie spreken van de hoop, dat de oorlog slechts eene plaatselijke zal zijn; wanneer de oorlog een nieuw regt in Europa wil invoeren, dat gansch Europa ten onderste boven zet. De oorlog kan slechts in [illegible] plaatselijk blijven, namelijk als Frankrijk door Oostenrijk geslagen wordt, of, als Frankrijk overwint, zich na de overwinning tevreden betoont met de eer van het slagveld, en, gelijk het met Rusland gedaan heeft, den vrede sluit ten voordeele van den verslagene. Niemand zal de mogelijkheid betwisten dat de zegepraal door de Oostenrijkers behaald kan worden. Maar welke kansen zullen er dan voor Keizer Napoleon overblijven, dat hij zijn beheer in Frankrijk kan voortzetten? De nederlaag van Keizer Napoleon in Italië mag gehouden worden voor het begin van zijn val. En zoo hij bezwijkt, wie zal de erfenis aanvaarden, tenzij de revolutie, die aanstonds België, Duitschland en Italië zal bedreigen.

Stellen wij, dat Keizer Napoleon overwint; is het dan te vermoeden, dat hij, gelijk in Rusland, zich te vreden stelt met de eer van de overwinning, en Italië aan Oostenrijk laat? Wie zal zich dat voorstellen? Maar genomen, dat hij 't deed. Dan zou dit niet zeer geruststellend zijn, b. v., voor Engeland. Oostenrijk, door Engeland aan zijn lot overgelaten en door Frankrijk behouden, zou van Engeland afgescheurd zijn, gelijk Rusland thans van Engeland en van Oostenrijk verwijderd is, en aan Frankrijk volkomen vrij spel laten, om al zijne krachten tegen Engeland te keeren.

Men ziet daaruit, hoe men de zaak ook wendt of keert, dat het Fransche Keizerrijk opgehouden heeft de vrede te zijn, en achtereenvolgend gansch Europa bedreigt.

Daaraan, en daaraan alleen, is het toe te schrijven, dat alle Staten in Europa zich krachtdadiglijk wapenen. Dewijl aller regten in gevaar zijn, haast zich ieder al datgene te doen, wat noodig is om zijne regten met geweld van wapenen te kunnen handhaven.

Onder deze omstandigheden is het noodig dat ook Nederland zich tot tegenweer voorbereidt. De Regering heeft te dien einde twee voorstellen van wet in gereedheid voor de begrootingen van *Marine* en van *Oorlog*. De eene wenscht zij te verhoogen met de som van 2 millioen en ruim 2½ ton; de andere met de som van 3 millioen en ruim 7 ton. De meerderheid der Kamer, die in de laatste jaren herhaaldelijk op beknibbeling heeft aangedrongen, zal nu niet aarzelen aan de Regering toe te staan al wat zij zal hebben aangetoond voor de veiligheid van den Staat te behoeven. De vermaning van den bekenden professor Vreede is daarvoor geheel overbodig.

De Regering stelt aan de Kamer voor:

1°. Een ontwerp van wet tot verhooging van Hoofdstuk VIII (Departement van Marine) der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1859. De verhoogingen bedragen gezamenlijk de som van *f* 2,265,000, waardoor het eindcijfer van Hoofdstuk VIII wordt gebragt op *f* 10,249,025.16½. Tot dekking van de uitgaven zullen nader wettelijke bepalingen worden gemaakt.

Tot toelichting van deze aanvrage wordt in de memorie tot toelichting gezegd: »Zoo al de toestand van Europa in de laatste maanden van het vorige jaar, toen de gewone Staatsbegrooting werd vastgesteld, scheen toe te laten, dat het voorzien in de meest geschikte middelen, voor 's lands verdediging te water over eenige jaren wierd verdeeld, de veranderde omstandigheden des tijds maken het voor de Regering ten duren pligt, te zorgen, dat het aanschaffen van die middelen met meer spoed worde doorgezet. Wel is er voor het tegenwoordige geen dreigend oorlogsgevaar voor het Vaderland; echter, het is geen te ver gedreven voorzigtigheid wanneer men erkent, dat het niet vooraf te bepalen is, hoe ver de oorlogsvlam, eens ontstoken, zich in eene min of meer verwijderde toekomst kan uitbreiden en dat geheel ongedachte gebeurtenissen en geheel nieuwe toestanden daarvan de gevolgen kunnen zijn. Alleen om deze reden, maar de Regering vertrouwt, dat ze alleen voldoende is, worden de noodige fondsen aangevraagd tot aanschaffing of gereedmaking van behoeften, welke òf niet spoedig, òf moeijelijk, òf later welligt in het geheel niet te verkrijgen zijn."

2° Ontwerp tot verhooging van hoofdstuk X (departement van Oorlog der staatsbegrooting voor het dienstjaar 1859.) De verhoogingen bedragen te zamen de som van *f* 3,733,961.06, waardoor het eindcijfer van het hoofdstuk gebragt wordt op *f* 15,090,961.06. De Regering zou, wordt in de Memorie van Toelichting gezegd, aan hare verpligtingen te kort doen, indien zij, bij de gebeurtenissen die thans plaats grijpen, niet ernstig het oog gevestigd hield op den toestand van 's Rijks defensiewezen. Men heeft nog een voorraad laken en verdere equipementstukken aan te schaffen en op te leggen ten behoeve van 18,000 dienstdoende en 80,000 man rustende schutterij. De voorraadstoffen en goederen, in de weverijen der korpsen van het leger aanwezig, is uitsluitend bestemd en wordt bepaaldelijk vereischt voor de opkomende verlofgangers der nationale militie en de manschappen der reserve, zoodat daaruit niets ten behoeve van de schutterijen kan worden verstrekt. Het is dringend noodzakelijk dat men steeds over vijf à zes batterijen veld- en rijdende artillerie kunne beschikken. Men wenscht nog in den loop van dit jaar 20,000 geweren, voor het aanbrengen van nieuwe loopen, tot tirailleur-geweren te wijzigen.

3° Een ontwerp, houdende verbod betrekkelijk den uit- en doorvoer van paarden. Dit ontwerp houdt in, dat dit verbod, geheel of gedeeltelijk kan worden veranderd.

Bij de behandeling in de afdeelingen der Tweede Kamer van het ontwerp tot eindregeling der zaken de Maatschappij van Weldadigheid, werd als hoofd[illegible] besproken of deze regeling de goedkeuring der [illegible]ving verdiende. Hieromtrent stonden de gevoelens tegenover elkander. Terwijl men aan de eene zijde meende dat de voorgestelde schikking met het welbegrepen staatsbelang scheen overeen te stemmen, zag men aan den anderen kant in die schikking groot bezwaar. Men kwam echter daarin overeen, dat indien thans de Staat zich eene aanmerkelijke geldelijke opoffering getroost om de Maatschappij tot het betalen harer schulden in staat te stellen, hij *regtens* daartoe in geenen deele verpligt is. Verschillende leden vroegen, of het niet beter en veiliger ware, alle denkbeeld van het voortdurend bestaan der Maatschappij te laten varen en tot eene ontbinding en geregtelijke vereffening harer zaken de hand te leenen. Andere leden toonden zich niet ongeneigd om, ook met het oog op de instandhouding der Maatschappij, het gevraagde offer te helpen brengen, mits meer afdoende zekerheid gegeven wierd, dat de Staat nimmermeer in de zaken dier Maatschappij betrokken kon worden. Eindelijk waren er leden, die het te diep indringen in den toekomstigen werkkring der Maatschappij niet raadzaam achtten.

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is rondgedeeld een [illegible] A. D. Meijer. Hij beveelt zijne plannen over de hervorming en verbetering der loterij aan de Tweede Kamer aan, met het oog op de uitgaven, wegens de zaken van de Maatschappij van Weldadigheid, die tot schadeloosstelling voor die uitgaven konden strekken.

Verschillende meelfabrikanten hebben zich in een adres tot de Eerste Kamer gewend, met verzoek, dat het haar behagen moge hare goedkeuring te onthouden aan de wetsvoordragt over het tarief.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan [illegible] Gedeputeerde Staten en de inspecteurs van het lager onderwijs in de verschillende provincien eene aanschrijving gerigt, omtrent het regt verstand van het 1e lid van art. 22 der wet op het lager onderwijs van 13 Aug. 1857, betreffende het afnemen van de vergelijkende examens van schoolonderwijzers. De minister bestrijdt de meening, dat burgemeesters en wethouders geheel vrij zouden zijn, om op de voordragt, in overleg met den schoolopziener, de namen van zoodanige personen te plaatsen, wier werkzaamheden niet van dien aard

zijn, dat zij niet onder de drie of zes bekwaamsten kunnen gerekend worden. De bedoeling van den wetgever is buiten twijfel geweest, om op de voordragt eenigen te doen plaatsen, die bij dat examen de meeste bewijzen van bekwaamheid hebben aan den dag gelegd. Hij, die blijkens het examen de zevende of eene nog lagere plaats op de lijst der sollicitanten bekleedt, kan niet op de voordragt komen. Ieder voorstander van goed onderwijs en van de waardering van bekwame onderwijzers zal deze aanschrijving met genoegen vernemen, maar zou er ook niet eenige kontrôle op vergelijkende examens kunnen gehouden worden? Immers de resultaten zijn somtijds al vreemd. Zoo is voor korten tijd een persoon op het eene vergelijkend examen geheel niet in aanmerking gekomen en zelfs onder de minst bekwame sollicitanten gerekend, terwijl hij kort daarna op een ander vergelijkend examen, waaraan verscheidene mededingers deelnamen, ten einde onderwijzer te worden op eene school, waaraan nog hoogere inkomsten zijn verbonden, zooverre boven de andere sollicitanten heeft uitgemunt en zoozeer de bewondering heeft weggedragen, dat niemand eigenlijk nevens hem op de nominatie mogt worden geplaatst. (*H.*)

Bij koninklijk besluit van den 20n April 1859, worden de statuten van de vereeniging voor Doofstommen-onderwijs, te Rotterdam, goedgekeurd.

Staat der Nederlandsche Bank op 30 April 1859: omloopende bankbilletten *f* 90,025,765, saldo's van rekening-courant *f* 21,363,967.27; munt en munt-materiaal *f* 102,863,299.22½.

Zaturdag is alhier van de werf *Koning William*, van den scheepsbouwmeester van der Hoog, te water gelaten een vaartuig van geheel bijzondere konstruktie, aan hetwelk de naam is gegeven van *Hollandsche Duiker*, en dat schijnt bestemd te zijn voor de visscherij op de *Eutine*, in de wateren van Terschelling, op eene meer doeltreffende wijze dan tot dusver is geschied. Zaakkundigen in grooten getale opzettelijk tegenwoordig, en onder welke men verscheidene hoogst verdienstelijke officieren van de nederlandsche marine mogt opmerken, hebben aan de ontwerpers van den *Hollandsche Duiker* de eenparige verklaring afgelegd, dat, op het gebied van den onderzeeschen arbeid, tot dusver geen beter middel bekend is om het gewenschte doel te bereiken. Wien zal het dan bevreemden, te vernemen dat men in een naburig land reeds bezig is, om, naar de aangewezen beginselen, een dergelijken duikertoestel te vervaardigen. (*Amst. Ct.*)

De officiële notering der prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, is als volgt: Runderen, wegende 560 ℔, 1e kwal. *f* 240, 2e kwal. *f* 220, 3e kwal. *f* 200; dito, wegende 600 ℔, 1e kwal. *f* 220, 2e kwal. *f* 200, 3e kwal. *f* 180; dito, wegende 550 ℔, 1e kwal. *f* 200, 2e kwal. *f* 180, 3e kwal. *f* 170. Melk- en Kalfkoeijen met weinig handel *f* 100, *f* 130, en *f* 150; Schapen *f* 20, *f* 24 en *f* 28. Varkens golden 40, 44 tot 46 ct. het Ned. ℔.

Dezer dagen werd voor de arrond. regtbank de volgende zaak behandeld. Een meisje moest in Maart een pakje aan den Loener schipper, bezorgen bevattende een zilveren brilenhuisje en een doos van hetzelfde metaal. Zij gaf het echter bij vergissing aan den Baambrugger schipper over. Deze wilde het ontvangen pakje daarna aan de brengster terugegeven, doch liet het nabij den wal in het water vallen. Het meisje liep naar den nabij zijnden G. B., den 3den bekl., wien zij verzocht haar een baggerman aan te wijzen. Hij gaf aan haar wensch gehoor en wees P. K. den 1sten bekl. aan, die dan ook gedurende eenige uren pogingen aanwendde, om het verlorene terug terug te vinden, doch te vergeefs. Het meisje ging naar huis en verhaalde wat er gebeurd was. Haar vader ging daarop met haar naar de plaats waar de schat bedolven was. Hij belastte den laatstbekl. op nieuw te trachten het verlorene te hervinden tegen betaling van *f* 2, indien hij slaagde en van 50 cts. zoo zijne pogingen vruchteloos mogten zijn. De 1e bekl. en zijn zoon, de 2e bekl. J. K., waren daarop op nieuw zonder vrucht tot des avonds werkzaam. De vader betaalde 50 cts. en vertrok met het meisje. Den volgenden dag ontmoette de vader toevalligerwijze de drie bekl. op straat. Hij spoorde hen nogmaals aan naar het verlorene te visschen, hetgeen zij ook beloofden. Als door een geheime kracht trad hij echter den besten zilversmidswinkel binnen en won informatiën omtrent de verloren voorwerpen in, doch zijne verwondering was niet gering toen hij daar de beide voorwerpen terug vond, die zoo even door de beklaagden voor *f* 9 waren verkocht. De regtbank veroordeelden P. en J. Kars tot cellulaire gevangenisstraffen van 12 en 6 maanden, doch sprak den 3n bekl. vrij, wiens schuldpligtigheid niet voldoende was gebleken.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag, 2 Mei.

Heden zijn [illegible] hebben de kommissiën van rapporteurs voor de wetsontwerpen:

1°. tot [illegible] van tiendrijdom ten behoeve van landverveners;

2°. tot vaststelling der uitgaven wegens verstrekkingen door het departement van Marine, dienstjaar 1859;

3°. tot onteigening van perceelen voor den aanleg van een provincialen weg in Noordbraband;

4°. tot nadere vaststelling van het totaal van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1858,

daaromtrent hare verslagen uitgebragt. De Kamer zal die wetsontwerpen in behandeling nemen op Woensdag aanstaande, den 4en Mei, na afloop der beraadslagingen over het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis betrekkelijk de afkoopbaarheid der tienden.

De kommissie voor de verzoekschriften heeft omtrent eenige in hare handen gestelde adressen verslagen uitgebragt, met welker konkluziën de Kamer zich vereenigde.

's GRAVENHAGE, 3 Mei. Er is hier ter stede een koerier aangekomen, belast met depêches voor de Engelsche ambassade.

LEEUWARDEN, 30 April. In deze week zijn door de kommissie tot het afnemen der examens van onderwijzers geëxamineerd en toegelaten 4 hoofdonderwijzers, 2 hoofdonderwijzeressen, 11 hulponderwijzers, 6 hulponderwijzeressen, 5 onderwijzers in de wiskunde, 3 onderwijzers en 6 onderwijzeressen in de wiskunde, en 9 onderwijzeressen in vrouwelijke handwerken.

GRONINGEN, 1 Mei. Door de kommissie van onderwijs zijn alhier van 2 tot 29 April met goed gevolg geëxamineerd: 8 hoofdonderwijzers, 12 hulponderwijzers, 1 hulponderwijzer, in het Fransch (art. 72 der wet) 1, in het Duitsch 1, in het Engelsch 1, in het Fransch (art. 1 der wet) 5, in het Duitsch (art. 1) 1, in het Engelsch (art. 1) 1, in de wiskunde (art. 72) 3, volgens art. 1, 5; in vrouwelijke handwerken 2.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 2 Mei. De *Presse* meldt, dat eene beweging gelijk aan die te Florence te Parma heeft plaats gehad. De Hertogin is vertrokken, na een raad van regentschap te hebben ingesteld. De nieuwe regering treedt tot Sardinië toe.

PARIJS, 3 Mei. De *Moniteur* meldt, dat heden namiddag ten 2 ure de senaat en het Wetgevend Ligchaam eene mededeeling van de regering zullen ontvangen.

LONDEN, 2 Mei. De heer Disraeli heeft heden aan zijne kiezers op de meest bepaalde wijze verzekerd, dat het gerucht van het bestaan van verdragen van Frankrijk met Rusland en Denemarken geheel bezijden de waarheid was.

TURIJN, 2 Mei. De *Gazetta Piëmontese* bevat een artikel over de gebeurtenissen in Toskane en betoogt, dat de gezindheid der bevolking voor de zaak der nationale onafhankelijkheid eenstemmig is. Het blad meldt, dat de Koning de aangeboden militaire diktateur over Toskane voor den duur van den onafhankelijkheidsoorlog aanneemt en ook om de orde te handhaven.

De Sardinische onderdanen te Venetië zijn onder bescherming gesteld van den Russischen konsul.

TURIJN, 2 Mei. Volgens een officieel bulletijn hebben de Oostenrijkers zich bij de rivier Sesia gekoncentreerd. Er is nog geene botsing met de Sardinische troepen voorgevallen; evenmin heeft eene beweging der Oostenrijksche troepen naar de regterzijde van de Po plaats gehad.

Giulay heeft te Novara een aanzienlijke rekwizitie van levenmiddelen gedaan. De Oostenrijkers hebben Vercelli bezet.

STUTTGARD, 3 Mei. De kamer heeft gisteren met eenparige stemmen het voorstel der Regering, strekkende om haar magtiging te verleenen tot de oproeping van de geheele *Landwehr*, alsmede tot verhooging van het budget van oorlog, met 7 millioen goedgekeurd. Bij die gelegenheid heeft de vergadering van afgevaardigden blijkbare sympathie voor Oostenrijk, en hare vrees voor Frankrijks oorlogzuchtige bedoelingen te kennen gegeven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Mei. Men schrijft ons van het oorlogstooneel: Piëmont binnen rukkende, heeft generaal Giulay een proklamatie uitgevaardigd, waarbij aangekondigd wordt, dat Oostenrijk zich zal bepalen hen te bestrijden, die zijne regten en die van de andere Italiaansche staten aanrandt. Oostenrijk wil een oproerige minderheid, welke de eigenlijke bevolking van Piëmont belet hare gevoelens te openbaren, ontwapenen. Ook zal de bevolking met de grootste zachtmoedigheid behandeld worden. Welke ook de verkeerde opvatting mogen wezen in dat stuk nopens de ware bedoelingen der Piëmontezen, men kan niet anders dan den Oostenrijkschen veldoverste prijzen over de verbindtenis, welke hij aangaat om den Piëmontezen de rampen des oorlogs niet te zwaar te doen voelen.

— Maarschalk Baraguey d'Hilliers, die volgens Italiaansche bladen te Genua was aangekomen, heeft met zijne adjudanten en ordonnansofficieren te Toulon, om nadere beschikkingen ten aanzien van zijn legerkorps te nemen. Te dier stede vond hij de onder zijn kommando staande divizie-generaals Forey en de Lamotte Rouge. Ook de generaals Beuret, Blanchard, Foltz, Lefebvre en Petit waren te Toulon. Generaal Bazaine, oud Fransch goeverneur van Sebastopol, is de eerste, die naar Genua is scheep gegaan.

Overal waar de Zouaven doortrokken zijn zij door de bevolkingen in Frankrijk met de levendigste blijken van sympathie ontvangen. Een dier dappere en vrolijke soldaten naar het spoorwegstation ijlende, werd door werklieden tegengehouden, die hem toeriepen: „Ge schijnt veel haast te maken, kameraad; werwaarts loopt ge toch zoo snel?"... „Wel, naar het kongres," antwoordde de Zouaaf, op zijne zabel slaande.

Toen de Zouaven der garde Marseille verlieten, werden zij door de op het havenhoofd toegestroomde menigte met luidruchtig gejuich begroet. Een Zouaaf, bij die gelegenheid de beambten van den spoorweg nabootsende, riep zijnen makkers toe: „Op reis, die naar Oostenrijk gaan!" Een ander, riep tot zijn broeder, toen het schip de kade verliet deze woorden tot afscheid: „Mijn adres is, poste-restante te Weenen."

— Zaturdag jl. heeft de heer de Banneville Weenen verlaten. De heer von Hubner zal heden of morgen Parijs verlaten.

's Keizers vertrek naar het leger in Italië is tot Zaturdag aanstaanden verdaagd. Gisteren zijn de oorzaken aangegeven, welke hem te Parijs zouden kunnen doen blijven. Die oorzaken bestaan en schijnen onrustbarend te kunnen worden. Doch vóór de verkiezingen in Engeland verwacht men niet dat iets bepaalds daaromtrent zal te voorschijn komen.

— Men zegt dat de Keizer den hertog van Grammont en den generaal Goyon zijn dank heeft doen betuigen voor de betamelijke wijze, waarop zij aan de bedoelingen van het Fransche goevernement hebben beantwoord, bij gelegenheid dat zij den H. Vader van Frankrijks gehechtheid de verzekering gaven.

— In den *Toulonnais* van den 28 April leest men, dat Toulon in de laatste dagen een aanzien heeft verkregen, 'twelk de militaire bewegingen der groote oorlogen voor den geest brengt. Nabij de nieuwe poort en de Italiaansche poort is een kamp opgerigt. Dagelijks komen talrijke troepen met den spoortrein aan. Ook op de reede en in de haven heerscht de grootste bedrijvigheid.

— Men leest in den *Ami de la Religion*:

„Men heeft met veel stichting opgemerkt, dat een groot aantal onzer soldaten hun godsdienstpligten, alvorens naar Italië te vertrekken, met ijver vervuld hebben. Onder anderen wordt het volgende medegedeeld: In een der kazernen van de buitenwijken zag de kolonel tot zijn verwondering vele zijner soldaten voor eenige uren verdwijnen. Naar de oorzaak gevraagd hebbende vernam hij, dat die soldaten in de omliggende kerken waren gaan biechten. Toen oordeelde deze officier, dat het eenvoudiger zou wezen, geestelijken in de kazernen te ontbieden. Dit voornemen werd oogenblikkelijk uitgevoerd, en eenige dier geestelijken moesten den geheelen nacht in de kazerne doorbrengen, om alle soldaten, die zich aanmeldden, te kunnen bijstaan."

— In de omstreken van Cognac overleed onlangs een oude boerin, die volstrekt niet als bemiddeld werd beschouwd. In een kelder harer woning, die nooit gebruikt werd, vond men vijftien stukken brandewijn van vijftigjarigen ouderdom en van een onvergelijkbare kwaliteit. Een gedeelte er van is tegen 1000 franken de hektoliter verkocht. Wat de oude boerin haren erfgenamen nalaat, wordt op meer dan een milloen geschat.

— Naar luid van berigten uit Madrid, hebben buitengewone ongeregeldheden onder de bevolking van het platteland, in de omstreken van [illegible], plaats gehad. De militaire magt is onder de wapenen geroepen, om de rust met kracht te herstellen. Zij is genoodzaakt geweest gebruik te maken van hare wapenen. Vier personen zijn gedood, 14 andere gewond.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Mei. De verkiezingen zijn niet geheel afgeloopen. De benoemingen in de graafschappen en in vele vlekken moeten nog bekend worden. Er bestaat een verschil tusschen de liberalen en konservatieven omtrent het getal der stemmen, die de laatsten reeds verkregen hebben. De eersten beweren, dat het getal 12, de anderen dat het 20 is.

Eindelijk meent men te weten, wat er van het traktaat tusschen Frankrijk en Rusland is. Door zijne kiezers deswege ondervraagd, zou de heer Fitzgerald verklaard hebben, dat het goevernement der Koningin tot den Keizer van Rusland de regtstreeksche en kathegorische vraag had gerigt, of er een traktaat bestond, dat eenigerwijs vijandig tegen Engeland was, en prins Gortschakoff daarop het volgende antwoord hebben gegeven:

Ik geloof niet, dat er een geschreven verbindtenis tusschen Frankrijk en Rusland kan bestaan, maar ik kan u op bepaalde wijze betuigen, dat die overeenkomst niets bevat, 'twelk in eenen tegen Europa vijandigen zin kan worden verklaard. Wordt lord Malmesbury te dier zake ondervraagd, dan mag hij trouw het bovenstaande antwoorden, en ik blijf er persoonlijk voor borg, dat zijne verklaring niet door de feiten gelogenstraft zal worden."

— De *Times* beschuldigt het Engelsche ministerie van Kortzigtigheid, daar twee of drie maanden geleden een voornaam handelaar in zeekaarten op hetzelfde oogenblik van de Fransche en Russische Regeringen eene order ontving om kaarten te leveren van de Engelsche kust, van de versterkte plaatsen, van de stations in de Middellandsche zee, enz., ten beloope van £ 500 (ƒ 6000) waarde. Verrast door zulk eene aanzienlijke bestelling achtte hij zich verpligt die omstandigheid aan het ministerie van Marine mede te deelen, en dit maakte geene tegenwerping. Drie weken geleden kwam er een andere order van het Spaansche goevernement, ten bedrage van £ 300, en gisteren twee nieuwe orders van het Russische en het Fransche goevernement, gelijk aan de eerste, doch nu worden de kaarten der havens en kusten van onze Indische bezittingen gevraagd. „Het ministerie van Marine", laat de *Times* er op volgen, „is natuurlijk niet te beschuldigen den verkoop der kaarten niet te hebben belet, want in geval van weigering zou men ligtelijk zijdelings het gevraagde hebben kunnen verkrijgen; doch dat zulk eene omstandigheid ter kennisse van het bewind kwam, zonder dat de ministers, tegenover andere omstandigheden, die veel beteekenend waren, eenige achterdocht voedden en hunnen parlementairen vredetoon lager stemden, terwijl zij beweerden, dat lord Malmesbury onontbeerlijk was voor het behoud van den vrede, behoort tot de merkwaardigheden in de geschiedenis der politiek."

— Er wordt meer en meer geloof aan gegeven, dat lord Stratford de Redcliffe naar Konstantinopel als ambassadeur zal terug keeren. Daaruit zou het vermoeden ontstaan, dat Groot-Brittanje bevreesd voor nieuwe aanmatigingen van Ruslands zijde in het Oosten, er een schildwacht wil plaatsen van wiens onvermoeide waakzaamheid men overtuigd is. Inmiddels zet Engeland ijverig zijne krijgstoerustingen voort en het handgeld, dat aan hen die in zeedienst gaan gegeven wordt, is zeer hoog.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 29 April. De Keizer vertrekt naar het leger, de Keizerin naar Innspruck, de Keizerin-weduwe naar Salzburg en de aartshertog Franz Karel en de aartshertogin Sophia begeven zich naar Munchen.

— De *Wiener Zeitung* behelst, onder meer giften aan het vaderland gebragt, die van den heer J. H. D. Vincenz Fischer, advokaat aan het hof te Weenen. Deze heeft den minister van Binnenl. Zaken een hypotheek van tien duizend florijnen en een bedrag van nog niet verschenen intrest à 166 flor. als een vrijwillige gift voor het leger gezonden; terwijl de fabriekant A. J. Maunter een som van vijf duizend flor. ten dienste van den Staat heeft geschonken. Verder zijn ontvangen eene 2000 fl. groote grondbelasting-obligatie van den kamerheer en majoor graaf Gustaf Geldern, 500 fl. in metallieken van gravin Karoline Geldern en 100 fl. van den student, graaf Goswin Geldern.

— Uit de financiële maatregelen, in de tegenwoordige omstandigheden genomen, blijkt tot veler geruststelling, dat de renten der leeningen in zilver zullen betaald worden.

— De *Oesterr. Zeit.* zegt van de financiële bepalingen sprekende: „Buitengewone tijden vorderen buitengewone maatregelen. De oorlog eischt niet slechts offers van bloed en geld, maar ook zedelijke offers. De storing, welke door stoffelijk geweld in alle betrekkingen ontstaat, stoort ook de ekonomie. Men moet soms datgene aangrijpen wat buiten den regel is, wanneer de gansche toestand buitengewoon is. Oostenrijk is overtuigd alles gedaan te hebben om den oorlog te vermijden. De oorlog is van Oostenrijks zijde een verdedigingsoorlog, en wij moeten ons met alle in onze magt zijnde middelen verdedigen. Wij mogen niet schuwen de ruwste wegen te begaan, als zij slechts tot het doel leiden; uit dat oogpunt moeten de financiële bepalingen der regering beschouwd worden. Wij moeten hierbij wijzen op het onderscheid van deze bepalingen met vroegere, waarbij de medewerking der bank gevorderd werd. De specie in de bank en hare zekerheid blijven onaangeroerd en hare in omloop zijnde biljetten, in zoo verre geen andere bezwaren ontstaan, zijn in rustige tijden volkomen gedekt. De bank schiet den staat voor op een nader te doene leening en beleent die som op dezelfde wijze als eene andere fondsen gebruikelijk is.

„Van de nieuwe banknoten, die hierdoor zullen worden in omloop gebragt, is het cijfer juist bepaald, en geldt die maatregel slechts voorloopig, om op een gegeven oogenblik ingetrokken te worden; zoodat die banknoten, zoodra de leening gedaan is buiten omloop zullen worden gesteld en geheel verdwijnen."

— De veldtuigmeesters aartshertog Albrecht, baron von Hess, graaf Giulay en de generaal der ruiterij, graaf Schlick, zijn tot maarschalken benoemd.

— De Engelsche en Pruissische gezanten zijn, na een langdurig onderhoud met graaf von Buol, bij den Keizer ten gehoore toegelaten.

— De *Frankfurter Postzeitung* maakt de volgende opmerking, welke de algemeene aandacht schijnt te verdienen.

„Bij de bovenmatige vermenigvuldiging der telegrammen moet men wel in het oog houden dat een nieuwsberigt door het overtelegraferen geenszins eene meerdere geloofwaardigheid verkrijgt, dan het op zich zelf reeds bezat. Daarentegen is het maar al te dikwijls het geval dat de vooruitsnellende telegram eene tijding of een dagbladartikel niet volkomen juist opvat, onbepaalde uitdrukingen in stellige verandert, onzekere geruchten in ontwijfelbare feiten verkeert en dergelijke. Een juist politiek oordeel, eene kritische schifting van het ware, twijfelachtige en ongegronde kan men slechts van zeer enkele begaafde korrespondenten verwachten, de mededeelingen van zoogenaamde telegrafische agentschappen, die er een bedrijf van maken om de dagbladen bij wijze van abonnement van telegrammen te voorzien, laten in dit opzigt wel eens te wenschen over."

— Het berigt dat de kloosters in Oostenrijk de regering 300 millioenen florijnen zouden hebben aangeboden, wordt stellig tegengesproken, en algemeen als een verzinsel beschouwd. Men trekt toch zeer in twijfel of de geestelijke gestichten zulke ruime middelen bezitten, en daarenboven, gesteld dat dit zoo ware, bestaat hun vermogen alleen in landerijen en gebouwen, die niet te gelde kunnen gemaakt worden.

BERLIJN, 2 Mei. In de heden gehouden zitting van het Huis der afgevaardigden heeft de minister van Oorlog eene rede gehouden, waarin hij onder anderen zeide, dat door de Regering op den 28sten Maart aan de kamer was medegedeeld, dat, ten gevolge van den staatkundigen toestand van Europa, het noodzakelijk was geacht om drie bonds-armeekorpsen op den voet van oorlog te brengen. Sedert dien tijd echter was de staatkundige toestand derwijze veranderd, dat de Regering het van haren pligt had geacht dezen maatregel insgelijks op de overige zes legerkorpsen uit te strekken. De vereischte beschikkingen zijn tot dat einde reeds door de Regering genomen. Voorloopig zich tot deze mededeeling aan het Huis beperkende, behield hij zich voor binnen zeer korten tijd op meer uitvoerige wijze mededeelingen nopens den staatkundigen toestand des lands aan het Huis te doen.

Deze rede werd met uitbundigen bijval door de leden ontvangen.

— Uit Noorwegen wordt het volgende geschreven:

„Ook in het anders zoo rustige Christiania is rumoer. Een kapitein heeft een soldaat 50 stokslagen laten geven, voor eene fout, buiten dienst gedaan. Het stokslaan, dat daar gebruikelijk is, heeft deze reis aller verontwaardiging gaande gemaakt, en ontelbare lieden uit alle rangen en standen der maatschappij, hebben zich gedurende vele dagen des avonds vereenigd voor het huis des kapiteins, om hem uit te fluiten. De policie heeft telkens met moeite en niet zonder behulp van kavallerie en artillerie, de menigte uiteen gedreven. Men eischt thans de afschaffing van de lijfkastijding in de militaire dienst. In de laatste dagen hadden de zamenscholingen opgehouden; maar er bleef veel verbittering en opgewondenheid onder de volksmenigte heerschen."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 Mei.

ONDERTROUWD (28 April): J. Spier van Keulen met [illegible] Cleeff.

GETROUWD (28 April): S. M. W. Rijnbende met S. S. von Hemert.

BEVALLEN (29 April): A. M. F. Hanrath, geb. van Vlissingen, D.

OVERLEDEN (27 April): M. L. van Ontersterp, geb. Goedknecht, [illegible] (28 April): W. C. Meijer, [illegible]

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	ƒ 55	2/m.	Livorno	ƒ —
Zigt	„	„ 55½	„	Napels	„ —
2/m.	Bordeaux	„ 54½	3/m.	Petersburg	„ —
½/m.	„	„ 55	6/w.	Weenen	„ —
3/m.	Madrid	„ 236	„	Augsburg	„ 99
„	Cadix	„ 238	„	Frankfort	„ 99½
„	Sevilië	„ 235	2/m.	Hamburg	„ 35⅛
„	Bilbao	„ 235	Zigt	„	„ 35⅝
„	Lissabon	„ 40½	2/m.	Londen	„ 11.52½
„	Porto	„ 40½	Zigt	„	„ 11.60
2/m.	Genua	„ 44	Rotterdam		„ ½

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		2 MEI 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	100	a	100¼	
Nederl. Bank	4 „	160	„		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	56¾	„	57½	57
Dito Dito	3 „	68½	„	69	68¾
Dito Dito	4 „	89⅜	„	90	89½
Amortisatie-Syndikaat	3½ „	87	„		
Aand. Handel-Maatsch.	„	131	„	132½	
Oost-Ind. Leening	4 „		„		
Aand. Holl. Spoorweg			„		
Leening idem	4½ „		„		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „		„		
Maatschappij van Weld.	4 „		„		
België, Cert. Adm. R. Bk.	2½ „		„		
Dito *Rothschild*	2½ „	46½	„		
Frankrijk, Certifikaten	3 „		„		
Spanje, Obligatiën	1½ „	25⅜	„	26	25⅝
Dito	3 „	36½	„		
Dito Binnenlandsche	3 „	34	„	35	34⅛
Amortisable Schuld			„		
Bewijzen Coupon			„		
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*			„		
Portugal, Obligatiën	3 „	36¾	„	37½	36⅞
Dito 1856	3 „	36½	„	37⅛	36½
Uitgestelde			„		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 „	96¾	„	97¼	96¾
Dito bij idem 1828/1829	5 „	96¼	„	96½	
Cert. bij idem 1831/1833	5 „	80	„		
Dito bij idem 1840	4 „	76	„		
Dito bij *Stieglitz*	4 „	77	„	77⅛	
Dito Nieuwe	4 „		„		
Dito 5de Serie	5 „	86	„	87	86
Dito 1855, 6de Serie	5 „	91½	„	92¾	92⅛
Dito Adm. te Hamburg	5 „		„		
Dito dito te Londen	5 „		„		
Dito dito dito	4½ „		„		
Inschrijv. in Assignatiën	6 „		„		
Certifikaten van dito	6 „		„		
Spoorweg Aktiën	5 „		„		
Polen, Aand. 1835, fl. 500		141	„		
Obligatiën	4 pCt.	70	„		
Pruissen, Oblig.	4½ „		„		
Aandeelen 1854	3½ „		„		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 „		„		
Dito dito	4 „		„		
Dito Metalliek	5 „	36	„	38¼	36¼
Dito Rente Amsterdam	5 „	53½	„	55	53¾
Dito Nationale 1854	5 „	40	„	41½	40
Dito dito	2½ „	21⅝	„	22¼	21⅝
Weener Bankaktiën	ƒ	580	„	590	
Dito Aand. fl. 250, 1839	„	240	„	250	
Dito dito „ 250, 1854	4 pCt.		„		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			„		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 „		„		
Dito bij *Rotschild*	5 „		„		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 „		„		
Dito	3 „		„		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 „	95½	„		
Dito 1839 van £ 100	5 „		„		
Dito 1843 „ „ 100	5 „		„		
Dito 1852	4½ „				
Dito 1858	4½ „		„		
Sardinië	5 „		„		
Peru, Geldl. 1854	4½ „		„		
Dito te Parijs	„		„		
Ecuador, Oblig. 1855	1 „	13	„	13½	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	5 „	33¾	„	35	34
Dito Uitgestelde	2½ „	13¾	„	14	
Grenada, Obligatiën	3½ „	13	„	13⅜	13¼
Dito Uitgestelde		4⅜	„		
Mexiko, dito	3 „	15	„	15¼	
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	„	87	„	88	87
Dito dito Lr. B	„	92	„		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		„		
Amerik. Bank-Aktiën			„		
Illinois Spoorw. Aandeelen			„		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	72½	„	73	
Louisiana	5 „	98⅞	„		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 „		„		

Handel-Maats, kontant 129½, 130, dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg doorgef. 255, 208; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

Op de beter afkomende berigten heeft zich de markt eenigzins gesoutineerd, laat beurs echter is dezelve op eenige verkoopen weder terug geloopen, de slotkoersen duiden echter eenige verbetering aan.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie [illegible], Diskonto [illegible]

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS VAN HEDEN tot 3 ure.

Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pc. 57, Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 34⅝, Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 97, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 92½, Oostenrijk, Met. 5 pc. 36¼, dito Rente [illegible] 5 pc. —, dito Nationale 1854 5 pc. 40¼, dito 2½ pc. 21⅝.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Mei. België 2½ pc. 49¼ p; 4½ pc. 87g; Metal. 36; Nation. 40g; Spanje 1½ pc. 24; 3 pc. [illegible]

PARIJS, 2 Mei. Rente [illegible] 4½ pc. [illegible] 60.90; Credit mobilier [illegible] 1½ pc. 27 [illegible]

LONDEN, 2 Mei. Cons. 90; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 16¾; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. —; id. werkelijke —; 5 pc. Venezuela —; 2½ pc. id. 15½; 3 pc. Port. 40; 3 pc. Spanje 39; 1½ pc. id. 27; Coupons —; Amortiz. —; 4½ pc. Russen 92; 5 pc. id. 105; 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. —; Illinois Shares 58; id. 7 pc. Oblig. 74; Sardinië 89; Ecuador —.

WEENEN, 2 Mei. Met. 5 pc. 65,50; Nat. 61 30; Bank-Aktien 699, Noord-Bahn akt. 135; Credit Anst. 136; O.-Fr. Spoorw. akt. 200; Lomb. Venetiaans. —.—; Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 13.55; Goud 50; Zilver —.

BERLIJN, 2 Mei. Metalliek 5 pc. 35½; Nationale 40; Stiegl. 5de serie 95; 6de id. 96⅞; Rusland 5 pc. —; Pruiss. Staats. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 14, Parijs 72½, Hamburg 149½, Amst. 139⅜, Weenen 59, Petersburg 90⅛, Diskonto 4.

HAMBURG, 2 Mei. Mexikanen 4½, Spanje 3 pc. —; 1⅞ pc. —, Rusland 5 pc. —, 4½ pc. —, Vereinsbank 95½, Noord-Duits. bank 78, Wissel op Londen 3/m. —.—, Amsterd. —.—, Diskonto 5½.

FRANKFORT, 2 Mei. Metalliek 5 pc. 36, Nation. 41⅜, Spanje 3 pc. 32⅜, 1½ pc. 24½; Wissel op Londen 114¾, Weenen 79, Parijs —, Diskonto 3½.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . .	f 17,90	à —	Pruissische .	f 34¾	à —
Nationale . .	[illegible]	" —	Spaansche . .	—,—	" —
Div. in [illegible]	11,37½	" —	Hamb. Russ.	—	" —
Eng. Russen	11,37½	" —	Russ. in Z. R.	—	" —
Fransche . .	—	" —	Polen " P. R.	—	" —
Belgische . .	55¾	" —	" " Fl.	—	" —

Nation. Met. f —.—. Amerika in Doll. f —.—.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à f 10 per Stuk . . . f 9,65 à 9,75
Oude Gerande Dukaten . . . " 5,50 " 5,60
Wigtige Souvereinen . . . " 11,70 " 11,80
" Pistolen . . . " 9,55 " 9,65
Stukken van 20 Franks . . . " 9,35 " 9,45
Baren of Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9½ à 10½ pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters . . . per Stuk f 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Franks . . . " 2,33 " 2,36
Brabandsche Kroonen . . . " 2,65 " 2,70
Fransche . . . f 2,70 f 2,75
Pruissische Daalders . . . " 1,74 " 1,77
Zilver 1000 à 980 . . . " —,— " —,—
" " 900 . . . f 104,20 à 105,—

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 2 Mei.

Tarwe iets hooger: 132, 133 ℔ o. witb. Poolsche f 360, f 367; 132 ℔ n. b. dito f 350; 133 ℔ j. Holst. f 320; 134 ℔ n. Geldersche f 315; 160/2 ℔ dito f 290, 395; 156/2 ℔ dito f 283; 129 ℔ Vriessche f 270.

Rogge [illegible] 124 125, 130 ℔ Pruissische f 200, 203, 218; 126 ℔ Odessa f 185 bij partij; 117, 119, 120 ℔ Petersburg f 186, 190, 192; in veiling 30 last Fransche 121/122 ℔ f 172—173.

Garst f 5 hooger: 109, 110 ℔ Deensche f 162, 168; 101 ℔ Vriessche Winter f 142.

Boekweit f 5 hooger: 118, 119 ℔ Holst. f 183, 185; 115 ℔ Steenwijksche f 165.

SCHIEDAM, 2 Mei. Van Rogge verkocht: 144/2 ℔ Archang. f 193 6/w., 196 3/m.; 145/2 ℔ Reval f 220 6/w.. — Gerst: 132/2 ℔ Deensche f 159 kt.; 128/2 ℔ Libau f 187 6/w. — Moutwijn f 15.75; Jenever f 19,25; Amst. Proef f 20,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling f 1,20 per Kete.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 2 Mei. Magnet (st.), Londen.
HELVOET, 2 Mei. Batavier (st.), Londen.

UITGEZEILD:

Texel, 1 Mei. Beeckmann, Bernhard, Konstantinopel.
[illegible] Van der Hoef, Sophia Elisabeth, Philadelphia.

MENGELWERK.

Onze lezers zijn bekend met hetgeen wij nu en dan plaatsten betrekkelijk kerkmuziek en gregoriaanschen zang. In het naburig België, met name in het Aartsbisdom van Mechelen, heeft men zich sedert eenige jaren veel moeite gegeven, om vooral den kerkelijken zang tot meerdere eenvoudigheid en reinheid terug te brengen. men heeft zelfs een deskundige naar Rome gezonden, opdat, deze de beste Romeinsche uitgaven der zangboeken en de daar van ouds aanwezige handschriften raadplegende, men met kennis van zaken en op grondige wijze zou kunnen overgaan tot het zamenstellen en uitgeven van nieuwe zangboeken, zooals *graduale*, *antiphonale*, enz. Dit heeft dan ook werkelijk plaats gehad, en de uitgever, aanvankelijk de heer Hanicq, en later diens opvolger, de heer Dessain, schijnen bijzonder wel geslaagd te zijn; altans in tien jaren zijn de twee eerste uitgaven verkocht, en de derde ligt ter pers.

— Wat de principen betreft, die men in het vervaardigen dier zangboeken gevolgd heeft, naar aanleiding en in overeenstemming met Jansens' goede grondregels van den gregoriaanschen zang, hieromtrent schijnt geen bedenking meer te bestaan, zooveel ons bekend is, daartegen geene wezenlijke tegenkanting, en zeker geene wederlegging. Doch, hoe die gezangen op het orgel voor te dragen? Welke is in deze de taak van een kundig en welverlicht organist? Ziedaar eene vraag, waaromtrent de gevoelens van vele, ook van sommige deskundigen, vrij ver uiteenloopen. Maar ook hierin schijnt men der beslissing nabij — en tot bijdrage van dien, ontvangen wij van een onzer vrienden het volgende opstel, eene vertaling van een voorwoord aan liefhebbers, dat de heeren Bogaers en Duval, bewerkers en uitgevers der Mechelsche zangboeken, te lezen geven aan het hoofd van eene door hen geharmonizeerde gregoriaansche mis. Men leest daar:

„In het uitgeven van deze begeleiding der mis *de Beata*, waarvan de *melodie* eene vrucht is der studiën en navorschingen van handschriften, door een onzer te Rome bewerkstelligd, hebben wij tot doel een *specimem* te geven van hetgeen wij beschouwen als de eenige *logiesch aanneembare* begeleiding van den *diatonischen* zang. Wij zeggen *logiesch aanneembaar*; want verre van te gelooven aan de mogelijkheid om den gregoriaanschen zang, te begeleiden met behulp der bestanddeelen van de hedendaagsche *harmonie*, meenen wij daarentegen dat twee van elkander zoo afkeerige zaken als zijn de gregoriaansche toonladders en de muziek onzer dagen, te willen vereenigen, wel niet anders zijn kan, dan zich goedschiks veroordeelen, om niet anders te voorschijn te brengen dan het *monstrum informe ingens* van den latijnschen dichter.

„Men veroorloove ons de volgende aanmerkingen. Vooraf stellen wij als zeker dat elke begeleiding moet zijn in overeenstemming met de *melodie*, waarvan zij den zin beter moet doen uitkomen. Als regtstreeksche gevolgtrekking van dit beginsel vatten wij niet, hoe de begeleiding des gregoriaanschen zangs geschiedde in de hedendaagsche *tonaliteit*. Het komt ons volstrekt noodzakelijk voor, dat de *diatonische* zang, welke geene andere *notentrappen* kent dan die de *toonladder* van elken kerktoon (*modus*) uitmaken en die geene toevallige verhooging- of verlagingteekens aanneemt dan de zoogenaamde *bémol* voor *si*; en dat alleen ten einde de valsche of kwaadluidende betrekkingen te vermijden van de *groote kwart* en *kleine kwint*, het is noodzakelijk, zeggen wij, dat zulke zang, wordt hij door het orgel begeleid, eene begeleiding hebbe welke geene andere geluiden bezit dan dezulken, die in elken Gregor. *modus* voorkomen; dat zij ook slechts en alleen gebruik make van *si bémol* tot weering van reeds genoemde onreine kwart en kwint.

„Zoo eene begeleiding kan aanvankelijk wel niet aangenaam zijn aan het gehoor dat gewoon is de indrukselen te ontvangen [illegible] is niet minder waar dat, wil men den gregor. zang begeleiden in dezen of genen *majeur* of *mineur*toon der muziek, zoo iets gelijk staat met den schilder na te volgen die ons een personaadje uit de middeleeuwen zou voorstellen in eene kleederdragt der XIX eeuw. Het is aan voorledene eeuwen, aan tijden, toen de hedendaagsche muziek nog niet bestond en men toch zeer wel wist, wat het zij, verscheidene partijen zaâm te voegen om er een harmoniesch geheel van te maken, dat men de manier moet terug vragen van twee drie of vier melodiën in elkaâr tot *harmonie* te voegen, zonder eene begeleiding te missen, die van denzelfden aard en, om zoo te zeggen, van dezelfde natuur zij als de gregor., als de diatonische zang. De bespiegelaars dier eeuwen, zooals Francon van Keulen, Philip. de Vitry, Jan Muris enz. enz., hebben ons de regels in deze nagelaten; met andere woorden, om den Liturgischen zang behoorlijk in *harmonie* te kleeden, heeft men slechts de regels en voorschriften te volgen die toen gebruikelijk waren in de kompositie van het *Contrapunt van noot tegen noot* [illegible] Eene volledige [illegible] hier geen [illegible] verderen, hetgeen wij misschien [illegible] zullen uitgeven. Eindigen wij met te zeggen dat de hoofdpunten van die leering volgender wijze kunnen worden zaâmgevat.

„1°. In de begeleiding van elken kerktoon zijn slechts toegelaten de noten van de toonladder des kerktoons. Ook kan *si gebémolliseerd* worden, doch alleen om de valsche verhoudingen van onreine kwart en kwint te weeren.

„2°. In de begeleiding des Gregor. Zangs, dat is in het *Contrapunt* van noot tegen noot geschreven in diatonischen aard, zijn slechts toegelaten *consonante* akkoorden, en deze zijn de *volmaakte* groote en kleine akkoorden en derzelver eerste omkeering.

„3°. Alle *Contrapunt* moet beginnen en eindigen met *volmaakte consonante*, dat is, *eenklank*, *kwint* en *octaaf*.

„4°. Nooit kan men met gelijkvormige beweging laten volgen twee volmaakte consonanten, als zijn twee eenklanken, twee kwinten of twee octaven.

„5°. Als de zang klimt, moet de laatste partij der begeleiding, zooveel mogelijk, dalen — en omgekeerd.

„6°. Men mag nimmer *mi* (*si*) tegen *fa* laten hooren, dat wil zeggen: 1°. in elke begeleidende partij moet men opvolgingen van onreine kwart en kwint weeren, 2°. men kan het akkoord der *kleine kwint* niet gebruiken, noch deszelfs omkeeringen."

PRIJZEN DER PERCEELEN

Geveild op Maandag 2 Mei, in het O. Z. Heeren-Logement.

1. Huis, Koetshuis, Stalling en Erven, Runstraat, KK 470 en 471; f 6600, f 200, J. J. van Duuren. — 2. Huis en Erve, tweede Weteringdwarsstraat, BB 255; f 2825, F. Fuchs. — 3. Huis, Weteringstraat, BB 124; f 1525, f 100, Denzelfden. — 4. De helft in een Huis, twee Achterhuizen en Erven, Egelantierstraat, NN 267 en 266; f 540, f 14, H. F. Straatman. — 5. De helft in twee Huizen en Erven, Elandsgracht, in den Slepersgang, GG 229 en 230; f 217, f 5, Denzelfden. 6. De helft in een Huis en Erve, Koestraat, in den Hoefijzergang, K 191; f 278, f 2, Denzelfden. — 7. De helft in een Huis, Achterhuis en Erve, Sint Anth.-Breestraat, C 12; f 2575, f 25, Opgehouden.

Advertentiën.

(1322) Bevallen van eene DOCHTER, J. C. J. TEN SANDE, geliefde Echtgenoote van [illegible]

AMSTERDAM, den 2 Mei 1859.

De Zalf en Pillen van Holloway zijn zonder weerga in gevallen van zinkingen. L...... M..., te Monnikendam, was sedert 4 jaren onophoudelijk aan zinkingen onderhevig, welke zoo zeer hadden toegenomen, dat hij vier of vijf maanden lang genoodzaakt was het bed te houden, en de geneesheeren verklaarden hem rond uit dat hij niet moest verwachten ooit weder wel te worden. Hij zag dus van elk ander middel af, en begon de zalf en pillen van Holloway te [illegible]. Deze veroorzaakten eene zoo groote verande[illegible] hij spoedig zijne gewone bezigheden [illegible], en nog eenigen tijd daarmede voortgegaan [illegible] hij tot verwondering van een elk geheel [illegible].

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.50 [illegible]

Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3,60, f 7.05, f 13.35, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y No. 251 en Nieuwendijk, L No. 78, als Depothouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depothouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depothouder te *Rotterdam* en bij STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's-Etablishment*. (1218)

BOEKHANDEL VAN C. L. VAN LANGENHUYSEN.

De maand van Maria, [illegible] vervaardigd door den Pater Petrus Beck, S. J. vrij vertaald uit het Hoogduitsch . . . f 0.40

De nieuwe maand van Maria, naar het fransch van den abt Duchaine, Oud-Pastoor van het Bisdom van Parijs, met 10 fijne platen . . . f 0.60

De Standaard der [illegible] Onbevlekte Maagd, nieuwe maand van Mei met 32 platen . . . f 1.20

Le Mois de Marie de l'Immaculée conception par A. Gratry. Prêtre de l'Oratoire de l'Immaculée Conception . . . f [illegible]

Mois de Marie des Prédicateurs ou cours complet de sermons, conférences, instructions pour tous les jours du mois de Marie sur toutes les fêtes et sur tous les sujets se rapportant à la très-sainte vierge. par M. l'abbé C. Martin. 2 vol. . . . f [illegible]

Nouveau mois de Marie, ou suite de lectures touchantes sur les mystères de la vie de la très-sainte vierge et de méditations sur les principales [illegible] salut pour chaque jour du mois de Marie et [illegible] autre mois de l'année, par M. l'abbé [illegible], [illegible] édition, revue, corrigée et augmentée . . . f 1.00

Le mois de Marie historique, [illegible] pélerinages aux sanctuaires de la mère [illegible] . . . f 0.40

Mois de Marie, ou [illegible] pensées pour chaque jour du mois de Mai à l'usage des ouvriers et des habitants de la campagne, par un de leurs frères avec l'approbation de Mgr. l'Evêque de Bayeux . . . f [illegible]

Die Mai-Andacht, Ein vollständiges Gebetbuch für die wahren Verehrer der Mutter Gottes, besonders zur Feier des Marien-Monates in Kirche und Haus von Johann Alois Kaltner . . . f [illegible]

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.